

Buddy

Januari - Februari - Maart
2024

Buddy is een uitgave van
Duikvereniging Bermuda Divers.

Verantwoordelijke uitgever: Het bestuur van de Bermuda Divers.

De Buddy verschijnt 4 maal per kalenderjaar.

Alle reacties, artikelen, opmerkingen en aanvullingen worden graag tegemoet gezien op het redactie adres: buddy@bermuda-divers.nl

Bestuur Bermuda Divers:

Voorzitter: Marc Van Britsom

Secretaris: Martijn de Bruijn

Penningmeester: Monique Menu

Bestuurslid: Sabine Menu

Bestuurslid: Peter Dobbelaar

Vertrouwenspersoon: Lois Verhagen (vertrouwenspersoon@bermuda-divers.nl)

Ereleden: Kees van Deijk - Werner Volleman

Opleidingscoördinator:

Materiaalcommissie: Willy Menu - Jacco IJzerman

Evenementencommissie: Rut Van Vlierberghe - Alexandra de Waele - Sabine Menu

PR Commissie Marc Van Britsom - Rut Van Vlierberghe

Alexandra de Waele - Peter Dobbelaar

Redactie Buddy: Aswin Stockman - Alexia Peeters

Webmaster Marc Van Britsom

Bankrekeningnummer: RABOBANK 32.26.04.036 t.n.v. Bermuda Divers

IBAN: NL58RABO0322604036

Swift of BIC-code: RABONL2U

Correspondentieadres Bermuda Divers: Montgomerysingel 4, 4587 EX Kloosterzande

Beste Lezers,

De allerbeste wensen voor het nieuwe jaar!!!

De donkerste dagen hebben we nu weer al voor het grootste deel gehad, de dagen worden weer langer, we hebben - zoals de traditie dit wil - weer een hoop goede voornemens gemaakt en gaan vol goede moed weer een nieuw jaar in. We denken zeker ook voorzichtig weer al uit naar de buiten duiken, nog - héél - even geduld en we kunnen weer tekeer gaan.

In deze Buddy de gebruikelijke onderwerpen en verschillende fotoreportages.

De Buddyredactie

Foto gemaakt in Ekeren, 22 september 2019

Leuke stukjes, anekdotes of andere duik gerelateerde informatie is altijd

welkom bij de Buddy-redactie. buddy@bermuda-divers.nl

De afsluitdatum voor het inleveren van materiaal voor de volgende Buddy is op 20 maart 2024.

Beste Bermuda-Divers,

Het is weer zover, het nieuwe jaar doet zijn intrede... 2023 maakt plaats voor 2024 op onze kalender. Namens het bestuur, wil ik jullie een gelukkig nieuwjaar wensen! Het afgelopen jaar was er weer een met heel wat uitdagingen maar wij hopen dat er het komende jaar een omslagjaar zal worden. Dankzij Geert kunnen we weer nieuwe leden aanwerven en opleiden dit zou ervoor moeten zorgen dat het ledenaantal terug gaat stijgen. We vertrouwen erop dat jullie ons hierbij gaan helpen, we zullen hier met z'n allen de vruchten van dragen.

Het komende jaar hopen we met z'n allen hele mooie duiken te maken, de steengroeves in het zuiden van België lokken ons steeds meer en meer maar ook de Oosterschelde blijft ons aantrekken om nog maar te zwijgen over het putje van Ekeren. Waar je voorkeur ook naar uit gaat doet het veilig en met heel veel respect voor de natuur en je buddy's.

Om het nieuwe jaar goed in te zetten worden jullie samen met je partner uitgenodigd op 12 januari

Mogen we jullie allemaal een gezond, gelukkig en succesvol nieuwjaar toe wensen!

Met vriendelijke groet,
Marc Van Britsom
Voorzitter
Bermuda-Divers

DE TAARTENKALENDER

Januari

Jeffrey Menu	04 - 01
Monique Menu	16 - 01
Willy Menu	20 - 01

Februari

Maart

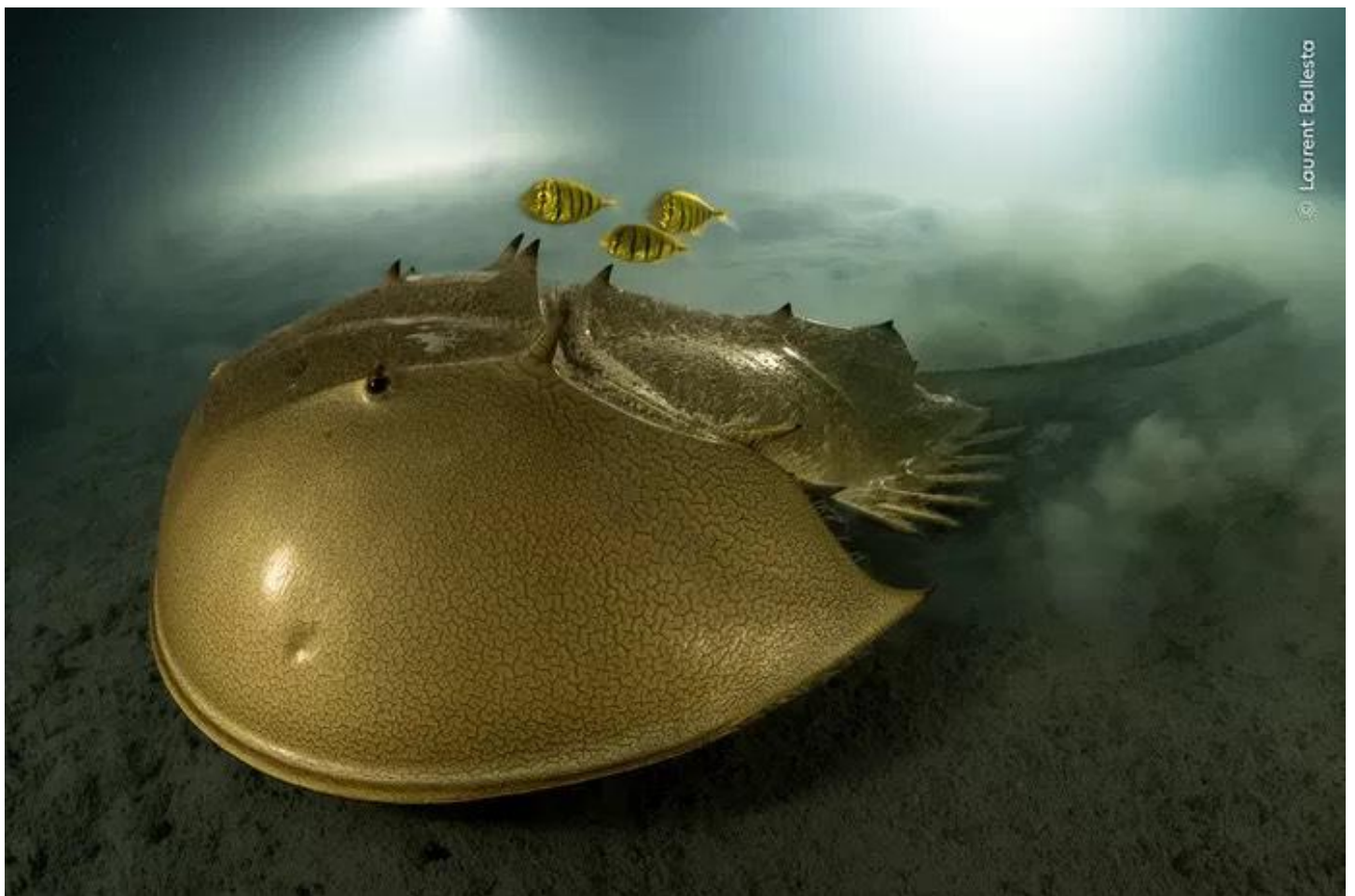
Aswin Stockman	04 - 03
Kim van Damme	11 - 03
Marc Van Britsom	19 - 03

VAN HARTE GEFELICITEERD MET JULLIE
VERJAARDAG

Prijs voor foto van 'buitenaardse' degenkrab: 'Spookachtig mooi'

Bron: PZC - 11 oktober 2023

Het lijkt haast een buitenaards wezen, maar het is 'gewoon' een van de oudste bewoners van deze wereld. Met een foto van de mysterieuze Japanse degenkrab heeft de Franse fotograaf Laurent Ballesta de titel van Wildlife Photographer of the Year gewonnen.

De prijswinnende foto van de degenkrab. © Laurent Ballesta

De gouden geleedpotige is te zien terwijl hij over de modderbodem beweegt in de wateren voor de kust van Pangatalan Island, in de Filippijnen. Hij wordt gevolgd door drie kleine vissen, die hopen dat door de bewegingen van de krab een lekker maaltijdje naar boven komt.

De degenkrab - overigens meer verwant met spinnen en schorpioenen dan met krabben - overleeft al honderden miljoenen jaar: de soort is ouder dan dinosaurussen, met de vroegste fossielen die dateren van 475 miljoen jaar geleden. Nu wordt de soort bedreigd door de vernietiging van hun habitat en overbevissing. In veel delen van de wereld worden degenkrabben nog steeds geoogst voor hun blauwe bloed, dat wordt gebruikt bij de ontwikkeling van vaccins. Het immuunsysteem van de dieren is uitzonderlijk sterk, en in het bloed zit een stofje dat mensen kan beschermen tegen sommige bacteriën.

De jury van de Wildlife Photographer-prijs was onder de indruk van de foto van Ballesta. „Het is verbazingwekkend om een degenkrab zo levendig te zien in zijn natuurlijke omgeving, op zo'n spookachtig mooie manier. We kijken naar een oude soort, zeer bedreigd en ook van cruciaal belang voor de menselijke gezondheid. Deze foto lijkt alsof hij licht geeft”, zegt juryvoorzitter en redacteur Kathy Moran.

‘Buitenaards wezen’

„Het voelt echt als een buitenaards wezen dat over de zeebodem zweeft - maar als je een stapje terug doet en je realiseert hoe belangrijk deze wezens zijn voor de gezondheid van de oceaan en de mens, hadden we het gevoel dat het beeld alles samenbracht. Dat konden we niet laten schieten”, verduidelijkt ze bij [BBC](#).

Ballesta won in 2021 al eens met een foto van zeebaarsachtigen in een melkachtige wolk van eieren en sperma. Hij is de tweede fotograaf in de 59-jarige geschiedenis van WPY die de wedstrijd twee keer wint. Zijn beeld werd gekozen uit bijna 50.000 inzendingen uit 95 landen. De fotograaf en zeebioloog werd gekroond tijdens een galadiner in het Natural History Museum in Londen. Door de diversiteit van het leven op aarde te laten zien, hoopt de wedstrijd mensen te inspireren om zich in te zetten voor 'de natuurlijke wereld'.

Deze en andere foto's uit de wedstrijd worden vanaf vrijdag tentoongesteld in het Londense museum en gaan daarna op internationale tournee.

Een liter bloed van deze krab kost 1,500 dollar. Dit is waarom

Helaas overleeft vijftien procent van de dieren het niet.

Bron: duikersgids.nl - 4 augustus 2020

Vorig jaar [spoelde](#) er nog eentje aan op het strand van Zandvoort. De opmerkelijke degenkrab! Het bloed van dit bijzondere dier wordt al vijftig jaar gebruikt om de veiligheid van vaccins te garanderen. Kostbaar bloed dus. Maar, de krab wordt met uitsterven bedreigd. Video: TED-ED. Bekijk video.

De standaard LAL-test

Het bloed van de degenkrab is bijzonder. Heel bijzonder! Voor een liter wordt ongeveer 1,500 dollar betaald en niet zonder reden. Het bloed van de degenkrab hecht zich aan bacteriën en hun gifstoffen en vormt dan gelei-achtige klonten. Daardoor is het uitermate geschikt voor het testen van injecteerbare medicijnen op gifstoffen uit bacteriën. Dit wordt de zogenoemde LAL-test genoemd. De LAL-test wordt in de gehele wereld standaard ingezet om de zuiverheid van medicijnen te garanderen. Daarom zijn bijna alle farmaceutische bedrijven van het bloed van de degenkrab afhankelijk. Ook heeft vrijwel iedereen die weleens ingeënt is, van deze bijzondere toepassing geprofiteerd.

Grote vraag door corona

Door de race om de ontwikkeling van een veilig corona-vaccin is de vraag vanuit farmaceutische bedrijven voor het blauwe bloed van de degenkrab groter dan ooit. Onderzoekers over de hele wereld ontwikkelen momenteel meer dan 155 vaccins tegen het coronavirus en 23 vaccins worden reeds bij de mens getest. Het oogsten van het bloed gebeurt in laboratoria of degenkrab boerderijen. De krabben blijven 24 tot 72 uur achter elkaar bij volle bewustzijn aan een machine gekoppeld. Daarbij verliezen ze ongeveer dertig procent van hun bloedvolume. Daarna worden ze in zee teruggezet. Helaas overleeft vijftien procent van de dieren het niet.

Vissenverzorger ZOO Antwerpen wordt vijfde op WK onderwaterfotografie

Thomas Van Puymbroeck, vissenverzorger bij ZOO Antwerpen, heeft een vijfde plaats behaald op het WK onderwaterfotografie in Cuba. Met zijn foto's wil hij vooral duidelijk maken dat we beter voor de natuur moeten zorgen.

**Bron: VRT.BE - Radio 2, Dorien Janssens - woensdag 18 oktober 2023
(Ingezonden door Marc Van Britsom)**

Thomas Van Puymbroeck (38) werd vijfde op het WK onderwaterfotografie in de categorie "groothoek". Naast Van Puymbroek behaalde Gery Beeckmans de vierde plaats met het videoteam en Danny Van Belle kreeg de bronzen medaille. Het WK was voor het Belgische team dus een succes. De meeste medailles waren voor Turkije, Italië en Spanje. Bij de start van de wedstrijd wordt je camera verzegeld en je SD-kaartje geformatteerd. Daarna gaan alle deelnemers tegelijk onder water en mag je maximaal 300 foto's maken. "We leven in een snelle maatschappij waarin we enorm veel foto's maken op een korte tijd. Dus 300 foto's per dag is best weinig", zegt Van Puymbroeck. "Na de duik kijkt de jury je SD-kaartje na en pas daarna mag je zelf je foto's bekijken. Tijdens het WK wordt er zo'n vier keer gedoken. Je kiest nadien één foto uit per categorie die je afgeeft aan de jury."

“Door mensen bewust te maken van hoe mooi en fragiel de onderwaterwereld is, hoop ik dat ze ze beter gaan beschermen”

Thomas Van Puymbroeck, onderwaterfotograaf

De deelnemende foto van Thomas Van Puymbroeck

"Het was voor mij al snel duidelijk dat de ecosystemen onder enorme druk staan. We kunnen daarover zagen en klagen, maar ik geloof dat ik met fotografie een verschil kan maken. Door mensen bewust te maken van hoe mooi en fragiel de onderwaterwereld is, hoop ik dat ze ze beter gaan beschermen.", aldus Van Puymbroeck.

Op de foto kan je zakpijpjes zien, ook wel de doedelzakjes van de zee genoemd. Het zijn ongewervelde dieren die leven in de oceaan. Deze foto zette Van Puymbroeck op de vijfde plaats in de categorie "groothoek".

Goede duikervaring

"Bij onderwaterfotografie is het enorm belangrijk om goed te kunnen duiken. Als je dat niet goed kan, jaag je de vissen weg en kan je de koralen stukmaken. Dat is iets waar ik enorm hard op let. Wie wil beginnen met onderwaterfotografie raad ik aan om eerst heel goed te leren duiken, zorg te dragen voor de natuur en dan kan je beginnen met fotograferen", aldus de fotograaf.

Noem me een "vissengek" want ik leef elke dag tussen de vissen

Naast dierenverzorger in het aquarium van de Zoo van Antwerpen is Thomas Van Puymbroek al 15 jaar bezig met onderwaterfotografie en 18 jaar met duiken. "Noem mij een "vissengek" of een vakidoot, want ik leef dagelijks tussen de vissen. Is het niet tijdens mijn werk, dan is het tijdens mijn hobby", zegt Van Puymbroeck. Al van kleins af aan is hij bezig met vissen. Zijn vader had aquariums thuis en daarmee is alles begonnen. Na een job bij Aquatopia ging hij aan de slag bij de Zoo van Antwerpen. "Het is een droomjob die ik kan koppelen aan mijn bijberoep als onderwaterfotograaf", zegt Van Puymbroeck.

VISRECEPT

AARDAPPELSOEP MET ZALM EN HOLLANDSE GARNALEN

Bron: [keukenliefde.nl](https://www.keukenliefde.nl)

<https://www.keukenliefde.nl/aardappelsoep-met-zalm-en-hollandse-garnalen/>

Een romige aardappelsoep met zalm en Hollandse garnalen. Heerlijk om als voorgerecht met kerst te serveren, maar ook lekker als lunch of hoofdgerecht in het weekend of op een doordeweekse dag. Je kunt de aardappelsoep van tevoren al maken en voor serveren even opwarmen. Garneer met de zalm, Hollandse garnalen en verse dille.

INGREDIËNTEN

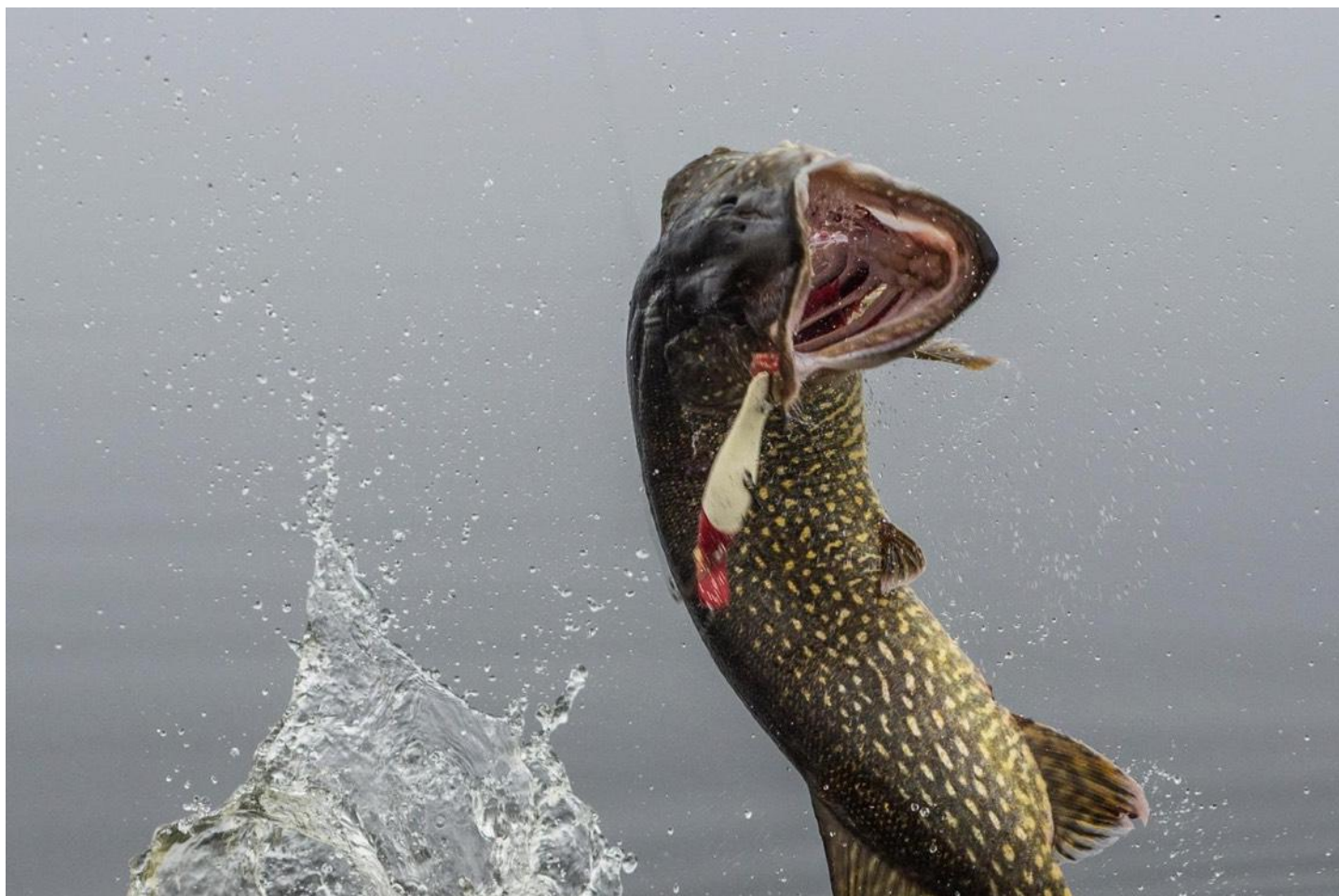
- 500 g kruimige aardappel, geschild en in blokjes
- 1 sjalot, gepeld en gesnipperd
- 2 tenen knoflook, uitgeperst
- 150 ml droge witte wijn
- 800 ml groentebouillon (Maggi)
- 150 ml room (kook- of slagroom)
- 100 g gerookte zalm, in reepjes gesneden
- 100 g Hollandse garnalen
- Paar takjes dille, fijngehakt
- Olijfolie om in te bakken

- **BEREIDING**

1. Verhit een ruime kookpan met een scheutje olie en fruit de ui en knoflook aan tot ze zacht zijn.
2. Voeg de aardappelblokjes toe en bak 1 minuut mee. Blus af met de witte wijn en laat iets inkoken.
3. Voeg de bouillon toe en breng aan de kook. Doe de deksel op de pan en kook zachtjes tot de aardappel gaar is.
4. Pureer de soep met de staafmixer glad. Roer de room erdoor en warm nog even door.
5. Schep de aardappelsoep in kommen en garneer met de reepjes zalm, Hollandse garnalen en dille. Serveer direct.

Eet Smakelijk

Het 'monster van Loch Lautern': jacht op probleemvis geopend nadat drie mensen gewond raken

Een snoek — © Shutterstock

Zwemt er een 'probleemsnoek' in de Gelderswoog? Deze zomer raakten drie mensen gewond door een aanval van het dier toen ze in dat Duitse meer aan het zwemmen waren. Dat melden Duitse media. De snoek krijgt in Duitsland al de bijnaam 'het monster van Loch Lautern', naar de stad Kaiserslautern waar het meer zich bevindt.

Bron: De Telegraaf
Zondag 15 oktober 2023 om 15:06
Ingezonden door Marc Van Britsom

In het ziekenhuis van Westpfalz in Duitsland wandelde in augustus een vrouw binnen met 15 bijtonden na een vermoedelijke aanval van een vis. “Dit zie je waarschijnlijk maar een keer in de honderd jaar”, klonk het.

Het ziekenhuispersoneel wist haar echter te vertellen dat drie weken eerder in datzelfde ziekenhuis nog een man was behandeld aan een ernstige bijtmond in zijn knieholte. Naast die twee gevallen, werd volgens het ziekenhuis nog een derde gelijkaardig geval gedocumenteerd. Alle drie liepen ze de wonden op na een zwempartij in hetzelfde meer, de Gelterswoog.

De man met de wond in zijn knieholte is de enige van de drie slachtoffers die de snoek ook echt heeft gezien, en dus kon identificeren als de aanvaller. Hij zegt dat het dier zich had vastgebeten in zijn knieholte, en dat hij de mond van de snoek heeft moeten openmaken met zijn handen.

Loch Ness

Een vergelijking met het monster van Loch Ness is in het geval van mysterieuze wezens onder water nooit ver weg. De snoek kreeg alvast de bijnaam 'het monster van Loch Lautern'. De Gelterswoog bevindt zich in het Paltserwoud, in het zuidwesten van Duitsland. Het meer is erg populair bij mensen die op zoek zijn naar verfrissing. Mensen en vissen zwemmen er ondertussen al jaren samen. Tot voor kort gebeurde dit zonder al te veel problemen. Het waterpeil in het meer is de laatste jaren echter gedaald, en het water is opgewarmd. "Weinig water, veel grote vissen, en water dat te warm is: dat leidt tot stress", aldus Dech-Pschorn.

De stad Kaiserslautern wil dan ook af van de 'probleemsnoek'. "Wij staan in contact met de juiste personen om een idee te krijgen van de visstand in het water", zegt Bettina Dech-Pschorn, die aan het hoofd staat van de afdeling

milieubescherming

in de stad. "Zodra die ons bekend is, zal er een beslissing worden genomen over een eventuele onderhoudsmaatregel."

Gemeente Tholen zet zich in voor het behoud van weervisserij

Bron: omroepzeeland.nl - 8 september, 20:43

De gemeente Tholen wil samenwerken met de provincie Noord-Brabant en de gemeente Bergen op Zoom om de weervisserij te behouden. Er is nog maar één familie die deze traditionele techniek van visserij toepast in de Oosterschelde en ze willen voorkomen dat de traditie helemaal uitsterft. Vandaag werd een voorstel aangenomen om de oude vistechiek te beschermen en te behouden.

De weervisser aan het werk op de Oosterschelde
© Omroep Zeeland

Maatregelen zijn nodig om te zorgen dat de weervisserij in de Oosterschelde niet helemaal verdwijnt. Door de afname van de ansjovispopulatie stond het ambacht sinds 2020 onder druk. Vandaag werd daarom in de vergadering van de Provinciale staten van Noord-Brabant gestemd op de PVV-motie ter behoud van de weervisserij. De motie werd aangenomen.

Deze motie roept op tot nauwe samenwerking tussen de Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, de Provincie Zeeland, de gemeente Bergen op Zoom en de gemeente Tholen. Zij moeten doelgerichte maatregelen treffen om de weervisserij te behouden. Het behoud wordt gezien als een belangrijke verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties.

Wat is weervisserij?

Weervisserij is een zeer oude visserijtechniek waarbij de vis in ondiepe zeearmen of riviermondingen met behulp van houten of stenen bouwwerken in een fuik wordt geleid. De techniek is gebaseerd op getijdenwerking waarbij de vis bij dalende waterstanden door de stroming in de fuik wordt gedreven.

In Nederland is de weervisserij al sinds de 16e eeuw bekend. Het vond met name plaats in de verdrinken polders, zoals het verdrinken land van het Markiezaat van Bergen op Zoom, waar het vooral voor de vangst van ansjovis werd toegepast. Toen werd wel tot 800 kilo per dag gevangen.

The Hall Of Fame

Duik(st)ers van het jaar !!!

1989	Maarten de Caluwe	1990	Kees van Deijk
1991	Corrie De Waele	1992	Willem Verschuren
1993	Wilfried de Smet	1994	Freddy Hooft
1995	Frits Coenen	1996	Betty Sandkuijl
1997	Herman en Lilian de Booij Ton en Renate van Eekelen		
1998	Werner Volleman	1999	Eric van Driessche
2000	Johnny Hooft	2001	Jo Verbraecken
2002	Aswin Stockman	2003	Gyno Kouijzer
2004	Tonny van Zwol	2005	Tom Versprille
2006	Ronald Niemeijer	2007	Willy Menu
2008	Cor Oosterhof	2009	Frank Neve
2010	Paul Cuelenaere	2011	Marc Hemalaar
2012	Marc Van Britsom	2013	Sheila van Dierendonck
2014	Willem Verschueren	2015	Herman de Booij
2016	Marc Mertens	2017	Alexandra de Waele
2018	Etienne Verstraeten	2019	Rob Verhagen
2020 - 2021	Geen duik(st)ers van het jaar vanwege corona.		
2022	Peter Dobbelaar	2023	Peggy en Alexander

Bløf overleden aan longontsteking, andere zeeschildpadden maken het goed in Blijdorp

Bron: [omroepzeeland.nl](https://www.omroepzeeland.nl) - donderdag 28 december 2023

Zeeschildpad Bløf is overleden aan een longontsteking. Het dier spoelde ruim een week geleden aan op het strand van Zoutelande. Ze werd opgevangen in Diergaarde Blijdorp in Rotterdam, waar ze gisteren overleed.

Bløf overleed aan longontsteking
© Diergaarde Blijdorp

Bløf werd na haar overlijden naar de Universiteit in Utrecht gebracht. Daar werd onderzoek gedaan naar de doodsoorzaak. "Uit het eerste onderzoek blijkt dat ze een longontsteking had. Dat komt door het koude water, dat zien we wel vaker," vertelt Mark de Boer van Blijdorp in radioprogramma Zeeland wordt Wakker. "Misschien zijn er nog meer redenen, maar daar wordt nog onderzoek naar gedaan."

Nadat Bløf aanspoelde, volgden nog twee andere schildpadden. In de media Mister T en Mieke genoemd. Maar in Diergaarde Blijdorp dragen de dieren een andere naam. Zo spoelde Blitz en Brick in Vlissingen en Dishoek. "We geven alle aangespoelde schildpadden een naam met de letter 'B'. Omdat wij ze hebben opgevangen." In oktober werd Boeier nog opgevisst door vissers uit Arnemuiden. ook die zwemt rond in de dierentuin.

Opvangen in koud water

Met die drie schildpadden gaat het goed, volgens De Boer. "Ze eten en zwemmen goed. Blitz en Brick heeft gisteren medicatie gehad. Als-ie helemaal gewend is dan kan Blitz en Brick bij de andere schildpadden gaan zwemmen."

Dikkopschildpad Brick in de opvang bij dierentuin Blijdorp in Rotterdam

© Reddingsteam Zeedieren

In Diergaarde Blijdorp staan bakken klaar voor aangespoelde schildpadden. "Eerst gaan ze in een koud water bad. Dan gaan ze steeds naar een warmer bad." Daarnaast worden er röntgenfoto's gemaakt en allerlei metingen gedaan.

In de toekomst vaker

Langs de Nederlandse kust spoelden er de afgelopen weken in totaal zes zeeschildpadden aan, waarvan dus drie in Zeeland. Waarschijnlijk komen de dieren door een verkeerde stroming vanuit de Golf van Mexico deze kant op. De Boer vreest dat we dit in de toekomst meer gaan zien door klimaatverandering. "De zee warmt op waardoor de dieren steeds noordelijker gaan zwemmen. Als ze dan in de verkeerde stroming raken en in de Noordzee terechtkomen, waar het veel kouder is, kunnen ze kou vatten."

FEESTAVOND BIJ NAJADE

10 NOVEMBER 2023

Getijdenplanning in drie stappen

Rijkswaterstaat en de NOB hebben de actuele stromingsgegevens voor ongeveer 30 Zeeuwse duikplekken toegankelijk gemaakt. Elke 6 uur wordt de informatie voor elke duikplek bijgewerkt aan de hand van de laatste meteorologische gegevens. Dit levert een zeer actueel beeld van de stroming op met een maximale marge van 5 minuten.

Met de [getijdentabellen](#) kun je een duik vrij lang van tevoren plannen op basis van de waterstanden. Je krijgt redelijk nauwkeurige tijden die met een tabel te herleiden zijn naar zes duikplekken. Meestal gaan deze duiken goed, maar er zijn altijd wel kleine of grote afwijkingen die de methode met tabellen onbetrouwbaar maakt. Soms zelfs tot wel een uur. Dit komt doordat getijdentabellen de waterstanden voorspellen, maar geen relevante en actuele gegevens van de stroming geven.

Plan je duik in 3 stappen

1. Plan je duiktijd globaal op de lange termijn zoals gebruikelijk met de [getijdentabel](#).
2. Je kijkt minder dan 24 uur voorafgaand aan de duik naar de actuele stromingsgegevens.
3. Je controleert nog één keer aan de waterkant de actuele stromingsgegevens.

[BEKIJK DE ACTUELE STROMINGSGEGEVENS HIER](#)

Bekijk hier:

De actuele [watertemperatuur](#)

[Document Check de stek](#)

[Handleiding](#) getijdenduik plannen

Tijdcorrectie getijdentabel

Hieronder vind je tijdcorrectie in minuten t.o.v. het voorspelde tijdstip van het hoog en laagwater te Stavenisse.

Let op: deze herleidingstabel alleen gebruiken voor stap 1 van de getijdenplanning.

Duikplaats	Verschil t.o.v. hoogwater	Verschil t.o.v. laagwater
Westbout	-30 min	-33 min
Burghsluis	-25 min	-28 min
Plompe toren	-20 min	-23 min
Heerenkeet (Flaauwers)	-35 min	-23 min
Borendamme (Kristenol)	-48 min	-25 min
Zeelandbrug	-50 min	-33 min

Let op: Bovenstaande correctietabel is gemaakt met sportduikervaringen. De tijdstippen uit getijdentafels van [Rijkswaterstaat](#) kun je ermee aanpassen voor een indicatie van de kentering op de plek waar je duikt. Het weer heeft grote invloed op getijden; let goed op de afwijkingen daardoor.

Niet schrikken: grote spinkrab gespot in Oosterschelde

Bron: RTLNIEUWS.NL - 20 oktober 2023
Ingezonden door Marc Van Britsom

De Oosterschelde heeft een wel heel bijzonder bezoek gehad: de grote spinkrab is daar namelijk aangetroffen tijdens verschillende duik- en vistochten, dat zegt de organisatie voor zee-onderzoek Stichting ANEMOON. Op grote spinkrabben wordt veel gevist, want hun vlees geldt als een delicatessen.

Op 19 augustus dit jaar werd tijdens een vistocht twee exemplaren van de grote spinkrab gezien. Ze werden gevangen en daarna weer overboord gezet. Een maand later was het op 8 september opnieuw raak.

Grote spinkrabben behoren tot de grootste krabben ter wereld. Hun lijf is maar zo'n 20 centimeter lang, maar de spinachtige poten inclusief scharen zijn enorm. In Europa komen grote spinkrabben van nature voor in de Kanaalzone en zuidelijker.

De Japanse Spinkrab is met een spanwijdte van drie meter de grootste krab ter wereld

De laatste jaren werden waarschijnlijk door klimaatverandering al steeds vaker flinke hoeveelheden spinkrabben bij de Belgische kust gezien, dus volgens ANEMOON is het logisch dat de schaaldieren nu in Nederland zijn opgedoken.

Het gaat overigens niet goed met kreeften en krabben in de Oosterschelde. De laatste weken zijn veel dode dieren gevonden, waarschijnlijk als gevolg van een ziekte. Garnalen worden ook bijna niet meer gezien.

Deskundigen onderzoeken wat er precies aan de hand is. ANEMOON vraagt om waarnemingen van dode dieren te melden.

Uitgestorven vis duikt weer op in Schelde: ‘Wonderbaarlijke vangst’

Bron: De Standaard - 25 oktober 2023

Ingezonden door Marc Van Britsom

Er is een stevige houting gevangen in de Scheldepolder in Kruibeke. Deze zalmachtige stond geboekstaafd als uitgestorven, dus de vangst is goed nieuws.

In een plas in de polder langs de Schelde in Kruibeke (Oost-Vlaanderen) werd dinsdag een houting bovengehaald. Het ging om een gezond exemplaar van 44 centimeter. Hij werd aangetroffen tijdens een vismonitoring, die het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (Inbo) frequent uitvoert op de Schelde. Na opgemeten te zijn, werd hij teruggegooid.

De Kruibeekse vangst. — © Inbo

De vangst is goed voor animo onder viskenners. De houting staat al lang geboekstaafd als 'uitgestorven' in onze contreien. De laatste vondst ervan dateert al van juli 2013. Op dat moment was het honderd jaar geleden dat hij nog gespot werd. Voor zijn verdwijning was deze zalmachtige een vaak geziene gast in zowel de Schelde als de Maas.

Noem het een wonderbaarlijke visvangst', zegt Gerlinde Van Thuyne, onderzoeker bij het Inbo. 'Dat er een gezonde houting in de Schelde rondzwemt, is goed nieuws. Het toont aan dat de waterkwaliteit erop vooruit is gegaan. En tegelijk is het een teken dat deze vis hier opnieuw geschikt leefgebied vindt.' Vervuiling en verlies aan habitat droegen, samen met overbevissing, bij tot zijn lokaal uitsterven.

Uitgezet

Mogelijk is het gevangen exemplaar afkomstig van een groep houtingen die in de Rijn in Duitsland uitgezet zijn. Er werd een stukje vin afgenomen voor genetisch onderzoek.

De houting leeft in de Noordzee en kan met het getij landinwaarts in de Schelde doordringen. 'De overstromingsgebieden die rond Kruibeke gecreëerd zijn, staan in verbinding met de Schelde. Daar vindt hij kennelijk een goed opgroeigebied', zegt Van Thuyne.

De houting blijft voorlopig het label uitgestorven dragen. Van Thuyne: 'Eén schamel exemplaar is onvoldoende om zijn status te veranderen, laat staan een beschermingsprogramma op te zetten.'

Vissers vangen gigantische pijlstaartrog van meer dan 180 kilogram voor Amerikaanse kust

Bron: Het Laatste Nieuws - 3 oktober 2023

Vissers hebben voor de kust van de Amerikaanse staat Connecticut een enorme gestekelde pijlstaartrog uit het water gehaald. Het dier was meer dan 1,8 meter lang en 1,5 meter breed. Het woog naar schatting 180 kilogram.

Het ministerie van Energie en Milieubescherming van Connecticut maakte het nieuws bekend. De opmerkelijke vangst werd vorige week gedaan door de bemanning van de Long Island Sound Trawl Survey.

“Deze vriendelijke reuzen komen voor langs de Atlantische kust van New England tot Florida, maar zijn relatief zeldzaam in Long Island Sound (*een monding van meerdere rivieren tussen Connecticut en Long Island, red.*)”, aldus het ministerie. “Zoals alle pijlstaartroggen hebben gestekelde pijlstaartroggen een giftige stekel in hun staart. Maar maak je geen zorgen: ze zijn niet agressief en komen niet in ondiepe wateren langs de kust, waar mensen pootjebaden en zwemmen.”

Rog

Op de foto is te zien dat de rog op zijn rug ligt, met zijn buik naar boven. “In plaats van te proberen om het dier om te rollen, heeft onze bemanning snel enkele metingen gedaan en de rog onmiddellijk weer in het water gelaten. Ze zag hem levend en wel wegzwemmen”, aldus het ministerie.

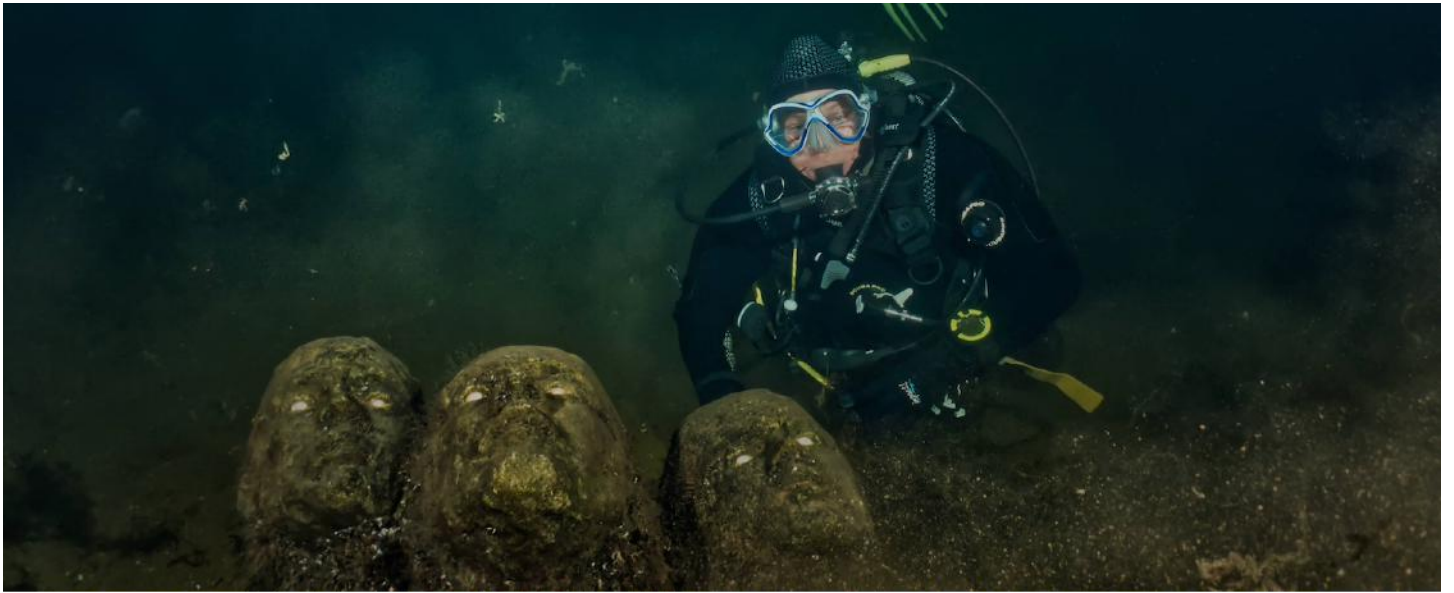
Dat het dier in Long Island Sound gevonden wordt, is vermoedelijk een gevolg van de klimaatverandering en de hoge temperatuur van de oceaan die we momenteel kennen.

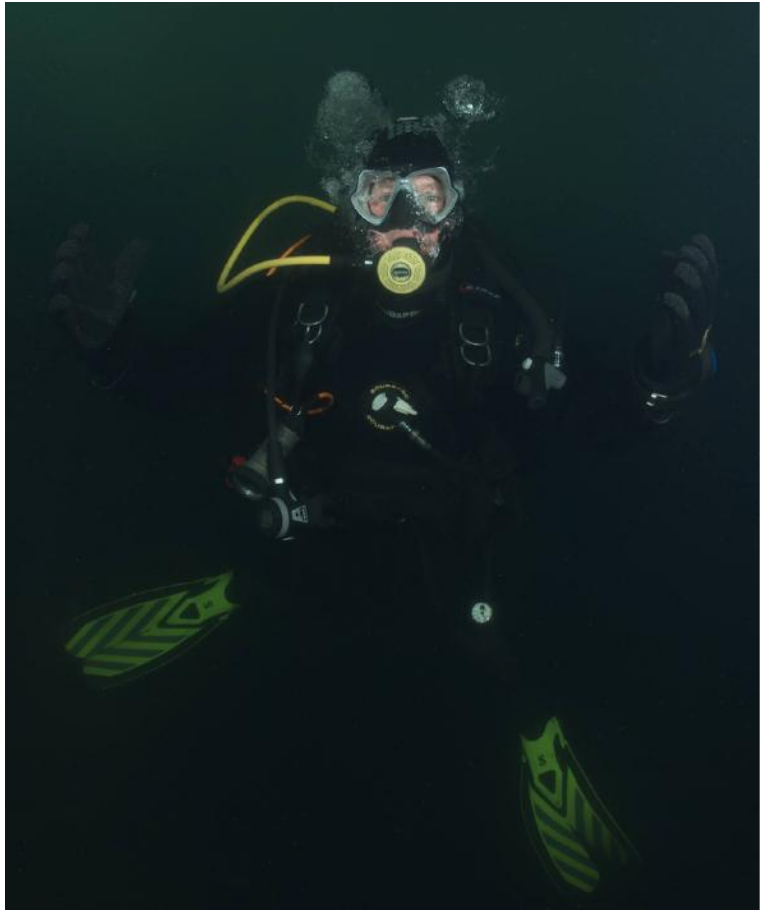
Het gaat niet om de grootste pijlstaartrog die ooit gevonden werd. Zo werd in 2015 een exemplaar bovengehaald van 4,3 meter lang, 2,5 meter breed en naar schatting tussen 318 en 363 kilogram zwaar in Thailand. Volgens een expert was het “overduidelijk één van de grootste zoetwatervissen ter wereld”.

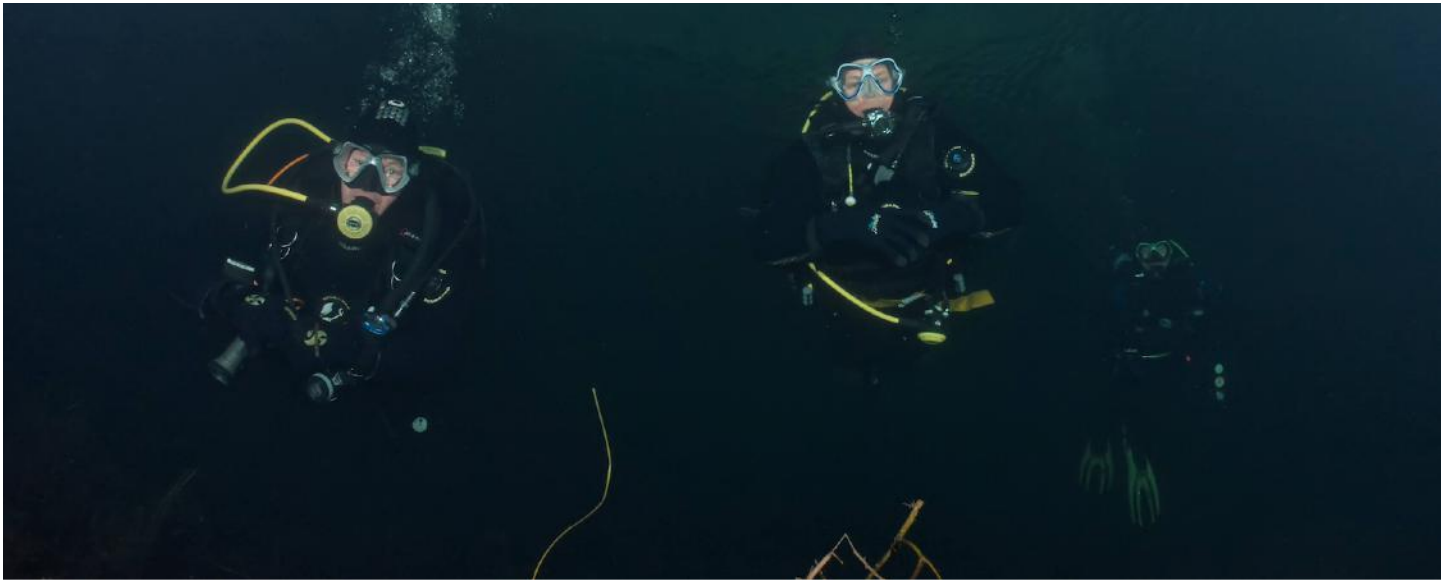
©UDJAARSDUIK 2023

PUTJE VAN EKEREN

Praktijktesten in windpark Borssele afgerond

29 december 2023, 09:01 Algemeen

Onderzoekers halen samen met de vissers van de YE 152 'Meru' de vangst uit het staandwant.

WAGENINGEN – Kan er in windparken gevist worden? En is daar een business case van te maken? Dit najaar werden de praktijktesten in het windpark Borssele afgerond. Jorrit-Jan Serraris van Marin doet verslag.

„In opdracht van het ministerie van LNV heeft Wageningen Marine Research gedurende de periode van april tot oktober 2023 praktijktesten met passieve visserij uitgevoerd in windpark Borssele I en II. Dit gebeurde in samenwerking met een groep vissers, Wageningen Economic Research en MARIN. De geteste tuigen zijn standwant, verschillende typen potten, handlijn en mechanisch jiggen. De praktijktesten zijn eind oktober afgerond.

Met deze praktijktesten is informatie verzameld over de aanwezigheid van doelsoorten en bijvangsten, hoe er in een windpark met diverse vistuigen praktisch kan worden gevist, welke risico's, veiligheidseisen en procedures er zijn en of de gebruikte visserijmethoden in de toekomst rendabel kunnen zijn. En zo ja, met welke tuigen, op welke doelsoorten, met welk type schip en in welke perioden van het jaar.

Selectie

In het voorstadium van de praktijktesten is er met een groep geïnteresseerde, actieve vissers een selectie gemaakt van de toe te passen visserijmethoden. De uitgevoerde visserijmethoden zijn geselecteerd op basis van toepasbaarheid binnen het windpark en potentiële rendabele vangsten. In totaal waren er 50 testdagen gepland, waarvan er 35 konden worden uitgevoerd.

De visserijmethoden die in het project zijn uitgevoerd bestonden uit:

- Vijf dagen testen met standwant met de YE 152 'Meru', gericht op tong.
- 16 dagen testen met vier verschillende typen potten met de YE 152 'Meru', ingericht voor de vangst van tong, rondvis en sepia.

- Vier dagen testen met handlijn met de KG 7 'Flying Dutchman', gericht op zeebaars.
- Tien dagen testen met een mechanische jig-installatie met de MDV 2 'Metanoia', gericht op makreel en sepia.

Voorafgaand aan de experimenten zijn de aanpak en procedures vastgelegd in een plan van aanpak. Dit werkplan is bevestigd door LNV en RWS en gedeeld met de Ørsted, de energieproducent in Borssele I en II. Bij onvoorziene omstandigheden werd er opnieuw overlegd met LNV, RWS en Ørsted.

Versnipperd

De experimenten zijn uitgevoerd binnen de zones voor passieve visserij in Borssele I en II. Deze zones zijn aangegeven in het gebiedspaspoort. Rondom iedere turbine en infieldkabel bevindt zich een onderhoudszone van 250 meter breed waarin op grond van risico's voor het windpark niet mag worden gevestigd.

De zomerperiode van 2023 was een periode met veel wind, golven en deining, wat de uitvoer van passieve visserij in het windpark heeft gehinderd. Hierdoor zijn er minder testdagen uitgevoerd dan gepland. Verdere operationele bevindingen uit de experimenten tonen dat er voldoende ruimte is tussen de onderhoudszones om met de ingezette vaartuigen veilig te kunnen manoeuvreren.

Wel zijn de kavels voor passieve visserij versnipperd door de onderhoudszones en niet uitgelijnd met de stoomrichting, waardoor de mogelijkheden voor het positioneren van de tuigen beperkt zijn. Daarnaast is de vaarafstand en -tijd van de kust naar het windpark aanzienlijk om met een klein vaartuig op een dag af te leggen, wat de tijd om visserij in het windpark uit te oefenen beperkt.

Verder dient er rekening gehouden te worden met extra communicatie bij het aandoen van het windpark, wat gedurende het project verminderd kon worden. Voordeel is wel de exclusiviteit voor de aangemelde visserij-activiteit, waardoor tuigen ongehinderd kunnen blijven staan.

Openbaar

De testreizen zijn afgerond, maar het onderzoek nog niet. Komende tijd zullen de operationele ervaringen en biologische, ecologische en economische data worden verwerkt en geanalyseerd. Deze data zullen in het voorjaar van 2024 aan LNV worden gerapporteerd en deze rapportage komt medio 2024 openbaar. De resultaten van het onderzoek leveren input voor het beleid rondom passieve visserij in windparken.

Voorafgaand aan de experimenten is in binnen- en buitenland beschikbare kennis omtrent passieve visserij in windparken verzameld en verwerkt in een rapport. Dit rapport is inmiddels openbaar beschikbaar onder de titel ‘Stand van Zaken kleinschalige, passieve visserij in windparken op zee’.”

Veel vragen over tong, zoeken naar antwoorden

28 december 2023, 11:09 **Algemeen**

DEN HAAG – Er is nog veel onduidelijkheid hoe de krappe tong volgend jaar verdeeld gaat worden.

Het ministerie van LNV heeft vorig jaar zomer gecommuniceerd dat de vangstrechten van de gesaneerde kotters in beheer worden gegeven bij de producentenorganisaties om te verdelen. De PO's voeren daar druk overleg over en komen spoedig met een voorstel.

Tijdens een bestuurlijk overleg afgelopen dinsdag met LNV-minister Adema is de dramatische korting van 60 procent op de TAC voor Noordzeetong besproken. Visserijbestuurders noemen deze bizar en onnodig.

Wat kan er op korte termijn en wat is er nodig voor de langere termijn?, waren dinsdag de vragen op het departement. Goede antwoorden zijn er eigenlijk niet. Wageningen Economic Research heeft opdracht gekregen

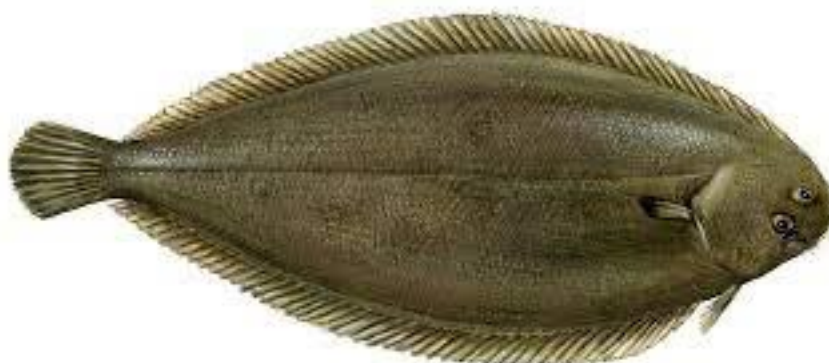
om zo spoedig mogelijk een economische analyse te maken van de consequenties van de enorme korting. Daarbij zal ook gekeken worden naar de sanering, de onderuitputting dit jaar en het overhevelen van tien procent van het tongquotum van 2023 naar 2024.

Meer Kamervragen

SGP'er André Flach heeft inmiddels na publicaties in Visserijnieuws vervolgvragen aan de minister gesteld over de onderhandelingen en het wetenschappelijke vangstadvis voor tong. Minister Adema heeft namelijk in de Tweede Kamer gezegd dat er zonder korting van 60 procent de kans reëel is dat er in 2025 helemaal niet meer op tong gevist kan worden en daarbij als bron verwezen naar Wageningen Marine Research. VisNed maakte er in haar nieuwsbrief ook gewag van dat ambtenaren dit hadden gecommuniceerd. Wageningen Marine Research ontkent echter met het ministerie gesproken te hebben over een 0-vangstadvis. Flach vraagt zich daarom af hoe het kan dat van de zijde van LNV daar herhaaldelijk mee gedreigd is, en de minister wordt gevraagd in de toekomst zorgvuldiger te communiceren over wat wel en niet wetenschappelijk is vastgesteld. Uit het ICES-advies is af te lezen dat het paaibestand van Noordzee-tong hoe dan ook toeneemt, ook als de TAC gelijk zou blijven.

Minister Adema sprak dinsdag in het bestuurlijk overleg over een 'interpretatie' van het ICES-advies, maar verwees ook naar juridische kaders in de EU om niet af te wijken van het ICES-advies. VisNed-directeur Geert Meun pareerde en gaf aan dat er sinds Brexit geen formeel juridisch kader meer op tafel ligt, het Verenigd Koninkrijk heeft zich immers niet geconformeerd aan het EU-managementplan. Ook wees Meun de minister er op dat in de Ierse Zee is afgeweken van het tongadvies. „Daar had ICES- een 0-vangst voor tong geadviseerd, gelukkig voor de vissers is dat afgewend. Een korting van 76 procent daar blijft natuurlijk ook enorm.”

Woensdag stuurde Adema een verslag van de Landbouw- en Visserijraad naar de Tweede Kamer, waarin hij uitlegt dat het strengste vangstadvis toegepast dient te worden als een bestand onder het MSY-niveau worden geschat, en dat de huidige Europese regelgeving zeer weinig ruimte voor flexibiliteit laat. Nederland heeft reeds aangedrongen op een herijking van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, aldus Adema. Adema schrijft ook dat hij zijn opmerking in de Tweede Kamer over een 0-vangstadvis wil nuanceren.

De korting van 60 procent op tong betekent dat Nederland volgend jaar ruim 2.400 ton Noordzeetong beschikbaar heeft. Op 26 oktober dit jaar was de benutting ook ruim 2.400 ton tong en op 14 december was dat ruim 3.000 ton, aldus Adema in de Kamerbrief. Een kwart van het Nederlandse tongquotum zat bij gesaneerde kotters. Minister en PO's hebben uitgesproken dat het belangrijk is dat deze contingenten ter beschikking komen voor actieve vissers.

Flevoland

Gedeputeerde Jan Klopman van de provincie Flevoland schrijft aan minister Adema: „Wij willen graag die vissers die zich inspannen voor een transitie naar een duurzame en toekomstbestendige Noordzeevervisserij behouden en hen niet ontmoedigen. De provincie Flevoland spant zich in op dit dossier door vanuit regio Urk in het Visserij Ontwikkel Plan in te zetten op vernieuwing, innovatie en kennis in de sector en keten.”

EVENEMENTEN

KALENDER 2024

12	januari	Nieuwjaarsreceptie
20-28	januari	Duik- en Bootbeurs www.boot.de
3-4	februari	Duikvaker www.duikvaker.nl
24	februari	Transfo Zwevegem
24	maart	Escaperoom
20	april	Zomersnerfdag
25	mei	Kajakken
14-15-16	juni	Duikweekend
13	juli	Clubduik
17	augustus	Clubduik
14	september	Buiten Zeeland duik
16	november	Feestavond
31	december	Oudjaarsduik

Zorg dat je er bij bent!!!